

به نام خدا

راهنمای واحد درسی "مبانی اپیدمیولوژی" در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۴ - ۱۴۰۳

اطلاعات درس		
نام واحد درسی: مبانی اپیدمیولوژی	تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: ۰ واحد
نام مدرس مسئول: دکتر حسین اکبری	مدرسین واحد درسی: دکتر حسین اکبری	
مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی فناوری اطلاعات سلامت	تعداد جلسات حضوری: ۱۶ جلسه ۲ ساعته تعداد جلسات غیر حضوری: ۰ جلسه	
تاریخ شروع جلسات: ۱۴۰۳/۱۱/۲۹	تاریخ اتمام جلسات: ۱۴۰۴/۰۴/۰۲	
زمان برگزاری جلسات در هفته: دوشنبه ها، س ۰۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	محل برگزاری جلسات: دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی	
۹. هدف کلی:		
هدف از ارائه این درس انتقال اطلاعات لازم در مورد اصول اپیدمیولوژی و پزشکی پیشگیری، علل ایجاد و چگونگی انتشار بیماری ها در جامعه و همچنین ارائه اطلاعات اختصاصی در مورد همه گیری شناسی بیماری های شایع کشور می باشد.		
اهداف آموزشی واحد درسی:		
انتظار می رود فراگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند:		
۱. تعاریف، مفاهیم و اصطلاحات رایج در اپیدمیولوژی بیماریها را بیان کنند.		
۲. مدل ها و چگونگی انتقال بیماری ها در جامعه را شرح دهند		
۳. مفهوم سیر طبیعی بیماری ها و سطوح پیشگیری از بیماریها را شرح داده و از یکدیگر افتراق دهند.		
۴. اندازه ها و شاخص های ابتلا و میرایی را بیان نموده و بتواند محاسبه کنند.		
۵. انواع مطالعات توصیفی و تحلیلی اپیدمیولوژیک را تشریح نموده و از یکدیگر افتراق دهند.		
۶. شاخص های اندازه گیری رابطه در مطالعات اپیدمیولوژیک را شرح داده و بتواند محاسبه و تفسیر نماید.		
۷. تعریف، اهداف و کارکرد نظام مراقبت بیماریها را بیان نماید و ویژگی های یک نظام مراقبت مطلوب را بیان کند.		
۸. دسته بندی و ویژگی انواع همه گیری ها را بیان نمایند.		
۹. جنبه های اپیدمیولوژیک برخی از بیماریهای شایع واگیر در کشور را بیان نمایند.		
شیوه ارائه آموزش:		
کلاس های حضوری به روش ارائه سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی و کلاسی		
شیوه ارزشیابی دانشجوی:		
- فعالیت های کلاسی (حضور منظم و فعال و مشارکت در مباحث گروهی) ۲۰٪ (۴ نمره)		
- آزمون پایان ترم (به صورت سوالات چند گزینه ای و تشریحی) ۸۰٪ (۱۶ نمره)		
حداقل نمره قبولی: ۱۰		
تعداد جلسات غیبت مجاز در این واحد درسی: ۴/۱۶ جلسات برگزار شده		
منابع مورد استفاده:		
۱. اصول اپیدمیولوژی، لئون گوردیس، دیوید سلنتانو، مویز اسکلو، ویراست ششم ۲۰۱۹، دکتر حسین صباغیان، دکتر کوروش هلاکویی نائینی. نشر گپ		
۲. شورای نویسندگان با سرپرستی دکتر پروین یآوری، مرجع اپیدمیولوژی بیماریهای شایع در ایران: جلد اول، بیماریهای واگیر، تهران، انتشارات گپ (آخرین ویرایش)		
۳. وبگاه سازمان جهانی بهداشت http://www.who.int		
فرصت های یادگیری:		

مشارکت در بحث های گروهی
جستجو در منابع اطلاعاتی قابل استناد

اطلاعات تماس:

ایمیل: akbarihosseini2000@yahoo.com

مدرس دوره: دکتر حسین اکبری،

کارشناس آموزشی:

ایمیل:

تلفن:

جدول زمان بندی ارائه عنوان های درسی

شماره جلسه	عنوان مبحث جلسه	تاریخ برگزاری
۱	مقدمه ای بر اپیدمیولوژی (تاریخچه، تعاریف، اهداف و کاربردها)	۱۴۰۳/۱۱/۲۹
۲	چگونگی انتقال بیماریها (مدل ها و راه های انتقال، سیر طبیعی بیماریها و سطوح پیشگیری)	۱۴۰۳/۱۲/۰۶
۳	اندازه گیری های ابتلا (شاخص های بروز و شیوع)	۱۴۰۳/۱۲/۱۳
۴	اندازه گیری های میرایی (شاخص های مرگ، بقا، امید به زندگی، سالهای ازدست رفته عمر)	۱۴۰۳/۱۲/۲۰
۵	انواع مطالعات کمی در حوزه علوم پزشکی (مطالعات توصیفی، بوم شناختی، مقطعی)	۱۴۰۳/۱۲/۲۷
۶	انواع مطالعات کمی در حوزه علوم پزشکی (مطالعات تحلیلی-مشاهده ای)	۱۴۰۴/۰۱/۱۸
۷	انواع مطالعات کمی در حوزه علوم پزشکی (مطالعات تحلیلی-مشاهده ای)-۲	۱۴۰۴/۰۱/۲۵
۸	نحوه اندازه گیری ارتباط (شاخص های اثر)	۱۴۰۴/۰۲/۰۱
۹	مفهوم ارتباط و علیت در مطالعات اپیدمیولوژیک	۱۴۰۴/۰۱/۰۸
۱۰	غربالگری ها و نحوه ارزیابی تست های تشخیصی و غربالگری	۱۴۰۴/۰۲/۱۵
۱۱	غربالگری ها و نحوه ارزیابی تست های تشخیصی و غربالگری-۲	۱۴۰۴/۰۲/۲۲
۱۲	نظام مراقبت بیماریها و منابع اطلاعاتی رایج در بیماریها	۱۴۰۴/۰۲/۲۹
۱۳	بررسی و پاسخ به طغیان ها و همه گیری ها	۱۴۰۴/۰۳/۰۵
۱۴	همه گیری شناسی بیماریهای واگیر شایع در کشور (هیپاتیت های ویروسی و HIV)	۱۴۰۴/۰۳/۱۲
۱۵	همه گیری شناسی بیماریهای واگیر شایع در کشور (بیماریهای منتقله از آب و غذا)	۱۴۰۴/۰۳/۱۹
۱۶	همه گیری شناسی بیماریهای قابل انتقال بین انسان و دام و بیماریهای منتقله توسط ناقلین	۱۴۰۴/۰۳/۲۶

نام درس: مبانی اپیدمیولوژی

کد درس: ۰۷

پیش نیاز:-

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با تعریف اپیدمیولوژی و شناخت عوامل موثر در وضع بیمار در جامعه، فاکتورهای اپیدمیولوژیک و همچنین آشنایی با اپیدمیولوژی مراقبت‌های بهداشتی و درمانی.

شرح درس:

تعریف اپیدمیولوژی، سنجش تندرستی و بیماری، زنجیره علل بیماری‌ها، اپیدمیولوژی و پیشگیری، اپیدمیولوژی بیماری‌های واگیر، اپیدمیولوژی مراقبت بهداشتی و درمانی و سیاست بهداشتی، برنامه ریزی و ارزیابی مراقبت‌های بهداشتی

ریوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

- تعریف اپیدمیولوژی، تاریخچه، جایگاه و اهداف کاربردی آن
- مفهوم سلامتی و تندرستی، تغییر مفاهیم، تعاریف سلامتی، ابعاد سلامتی، طب سلامتی، عوامل تعیین کننده سلامتی، سطوح مراقبت‌های بهداشتی و ...
- مفهوم بیماری، تعریف بیماری از دیدگاه بوم شناختی و جامعه شناختی، تعریف illness, sickness, disease و ...
- مدل‌های علیت (مثلاً همه گیر شناختی، علیت چندعاملی، شبکه علیت، سیر طبیعی بیماری، عوامل خطر و گروه‌های در معرض خطر، طب بیماری و مفاهیم مبارزه با بیماری)
- مفاهیم ارتباط و علیت
- پیشگیری، تعریف و سطوح پیشگیری
- غربالگری (انواع غربالگری، معیارهای غربالگری، آزمون غربالگری، اعتبار، حساسیت، ویژگی، صحت اخباری)
- منابع اطلاعات بهداشتی (سرشماری، ثبت وقایع حیاتی، نظام ثبت، گزارش بیماری، گزارش بیمارستانی، پرونده الکترونیک سلامت، سامانه‌های اطلاعات بیمارستانی و بهداشتی)
- اپیدمیولوژی بیماری‌های عفونی شایع ایران (تب مالت، سالک، مالاریا)
- کنترل اپیدمی و مراحل آن
- برنامه‌ریزی بهداشتی، نیازها و تقاضاها، اهداف، مقاصد و اهداف نهایی، چرخه برنامه ریزی، تحلیل شرایط بهداشتی، تعیین اهداف، ارزیابی منابع

منابع اصلی درس (آخرین ویرایش):

- اصول اپیدمیولوژی مارتین، آخرین ویرایش.
- اصول اپیدمیولوژی مک ماهان، آخرین ویرایش.
- درسنامه پزشکی و اجتماعی (پارک)، جلد اول، آخرین ویرایش.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- در حیطه شناختی ارزشیابی دانشجو در اواسط و پایان دوره بصورت کتبی انجام می‌شود.

